

Czwartek, 24 listopada 2016 r.

P8_TA(2016)0449

Sytuacja w Syrii

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie sytuacji w Syrii (2016/2933(RSP))

(2018/C 224/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Syrii, w tym rezolucję z dnia 6 października 2016 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając zasady Karty Narodów Zjednoczonych,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając konwencje genewskie z 1949 r. i protokoły dodatkowe do nich,
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Daiszu i Frontu an-Nusra oraz rezolucje w sprawie konfliktu w Syryjskiej Republice Arabskiej, w szczególności rezolucje 2118 (2013), 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2199 (2015), 2254 (2015), 2258 (2015) i 2268 (2016),
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 17 października 2016 r., a także konkluzje Rady Europejskiej z posiedzeń w dniach 18 i 19 lutego 2016 r. oraz w dniach 20 i 21 października 2016 r.,
 - uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini oraz komisarza do spraw pomocy humanitarnej i ochrony ludności Christosa Stylianidisa z dnia 16 września 2016 r. w sprawie Syrii, z dnia 20 września 2016 r. w sprawie ataków lotniczych na konwój z pomocą humanitarną ONZ / Syryjskiego Czerwonego Półksiężycyca, z dnia 24 września 2016 r. w sprawie sytuacji w Aleppo, z dnia 2 października 2016 r. w sprawie nadzwyczajnej inicjatywy humanitarnej na rzecz Aleppo oraz z dnia 25 października 2016 r. w sprawie pilnej potrzeby dotarcia z pomocą humanitarną do Aleppo,
 - uwzględniając sprawozdania niezależnej międzynarodowej komisji śledczej ds. Syryjskiej Republiki Arabskiej, powołanej przez Radę Praw Człowieka ONZ, oraz rezolucje Rady Praw Człowieka ONZ w sprawie Syryjskiej Republiki Arabskiej z dnia 27 września 2016 r. i z dnia 21 października 2016 r.,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel Federiki Mogherini z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie Rosji i Międzynarodowego Trybunału Karnego,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sześć lat konfliktu, skrajnej przemocy i brutalności w Syrii pociągnęło za sobą śmierć ponad 400 tysięcy osób i sprawiło, że ponad 13 milionów ludzi potrzebuje pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że według przewidywań liczba przesiedleńców na terytorium Syrii wyniesie w 2016 r. 8,7 miliona, a 4,8 miliona osób uciekło z kraju;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0382.

Czwartek, 24 listopada 2016 r.

- B. mając na uwadze, że walki i bombardowania w Syrii nie słabną, a sytuacja humanitarna staje się coraz gorsza; mając na uwadze, że Aleppo pozostaje epicentrum konfliktu w Syrii, lecz walki nie ustają również w miastach Hama i Idlib, w północno-zachodniej części Syrii oraz na przedmieściach Damaszku i Dajr az-Zaur; mając na uwadze, że ponad cztery miliony ludzi żyje w obleganych miastach i na trudno dostępnych obszarach, gdzie zniszczeniu uległa podstawowa infrastruktura wodociągowa i energetyczna; mając na uwadze, że mimo jednostronnych przerw w walce motywowanych względami humanitarnymi, ogłaszanych przez reżim Assada i Rosję, poważny niedobór podstawowej żywności i zaopatrzenia medycznego dotyka mieszkańców wschodniej części Aleppo i innych obleganych miast, takich jak będące w rękach rebeliantów Az-Zabadani, czy kontrolowanych przez rząd miejscowości Kefraya i Fua w prowincji Idlib; mając na uwadze, że od lipca 2016 r. do obleganych części wschodniego Aleppo nie dotarła żadna pomoc humanitarna;
- C. mając na uwadze, że w Aleppo i w całej Syrii stale utrzymuje się sytuacja kryzysowa dotycząca zdrowia; mając na uwadze, że według UNICEF-u ponad dwie trzecie Syryjczyków w tym regionie nie ma regularnego dostępu do wody, a prawie sześć milionów dzieci pilnie potrzebuje pomocy ratującej życie;
- D. mając na uwadze, że poważne naruszenia międzynarodowych praw człowieka i prawa humanitarnego popełniane są przez wszystkie strony konfliktu, lecz najpoważniejsze – przez reżim Assada popierany przez Rosję i Iran, w tym używanie na masową skalę broni oraz bomb zapalających, beczkowych i burzących na obszarach cywilnych, a także stosowanie substancji sklasyfikowanych jako broń chemiczna na mocy Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów; mając na uwadze, że nie są przestrzegane zasady ostrożności i proporcjonalności; mając na uwadze, że obszary cywilne, szkoły, szpitale, pracownicy humanitarni oraz obozy dla uchodźców są celem umyślnych ataków; mając na uwadze, że zbrodnie wojenne oraz zbrodnie przeciwko ludzkości nie powinny pozostać bezkarne;
- E. mając na uwadze, że niezależna międzynarodowa komisja śledcza ds. Syryjskiej Republiki Arabskiej z ramienia ONZ oraz grupy działające na rzecz praw człowieka zebrały dowody na to, że co najmniej 200 tysięcy osób jest przetrzymywanych przez rząd Syrii w nieludzkich warunkach; mając na uwadze, że w ostatnich latach tysiące Syryjczyków zmarło w więzieniach rządu syryjskiego w wyniku tortur i chorób; mając na uwadze, że wymuszone zaginięcia i przerażające znęcanie się nad więźniami to zjawiska powszechne; mając na uwadze, że władze Syrii starały się utrzymać w tajemnicy informacje na temat swoich ośrodków przetrzymywania, odmawiając dostępu do nich uznanym międzynarodowym obserwatorom sytuacji w więzieniach; mając na uwadze, że od 2011 r. Międzynarodowemu Komitetowi Czerwonego Krzyża (MKCK) pozwolono odwiedzić zaledwie kilka więzień;
- F. mając na uwadze, że świat był wielokrotnie zbulwersowany okrucieństwami popełnianymi przez Daisz i inne grupy dżihadystów, wykonywaniem brutalnych egzekucji i niewysłowioną przemocą seksualną, uprowadzaniem, torturami, wymuszonymi nawróceniami oraz niewolnictwem kobiet i dziewcząt; mając na uwadze rekrutację dzieci oraz ich wykorzystywanie w atakach terrorystycznych; mając na uwadze, że Daisz nadal kontroluje znaczne obszary Syrii i Iraku; mając na uwadze, że Daisz dopuszcza się ludobójstwa mniejszości religijnych i etnicznych, dokonuje ekstremalnych aktów tortur i niszczy dziedzictwo kulturowe; mając na uwadze, że istnieją poważne obawy, jeśli chodzi o dobro ludności przebywającej obecnie na terenach kontrolowanych przez Daisz, oraz co do jej ewentualnego wykorzystania jako ludzkich tarcz podczas kampanii wyzwoleniczej;
- G. mając na uwadze, że Dżabhat Fatah an-Szam, znany poprzednio jako Front an-Nusra, należący do siatki Al-Kaidy w Syrii, jest organizacją terrorystyczną, która odrzuca przemiany polityczne uzgodnione w drodze negocjacji i pluralistyczną, demokratyczną przyszłość Syrii;
- H. mając na uwadze, że Syria podpisała Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK), ale go nie ratyfikowała; mając na uwadze, że sekretarz generalny ONZ Ban Ki-moon wielokrotnie apelował do Rady Bezpieczeństwa ONZ, by skierowała sprawę sytuacji w Syrii do MTK; mając na uwadze, że z Rosja i Chiny blokują wszelkie postępy w kwestii odpowiedzialności w Syrii, wetując każdą rezolucję Rady Bezpieczeństwa, która dałaby Trybunałowi uprawnienia do zbadania potwornych zbrodni popełnionych w czasie konfliktu w Syrii; mając na uwadze, że w dniu 16 listopada 2016 r. Rosja postanowiła wycofać swój podpis pod statutem rzymskim; mając na uwadze, że brak odpowiedzialności prowadzi do kolejnych okrucieństw oraz potęguje cierpienia ofiar;

Czwartek, 24 listopada 2016 r.

- I. mając na uwadze, że wszystkim krajom i stronom zaangażowanym w ten konflikt należy przypomnieć o ich zobowiązaniach na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2254 (2015), w szczególności o obowiązku powstrzymania się od ataków na ludność i infrastrukturę cywilną oraz obowiązku zapewnienia dostępu do pomocy humanitarnej w całym kraju; mając na uwadze, że Unia Europejska musi wykorzystać wszystkie swoje instrumenty, w tym możliwość nałożenia środków ograniczających, aby zapewnić pełne przestrzeganie tej rezolucji przez wszystkie strony;
- J. mając na uwadze, że UE jest jednym z głównych dostarczczyeli pomocy humanitarnej dla ludzi uciekających przed bezprecedensową przemocą i zagładą w Syrii; mając na uwadze, że brak jedności międzynarodowej sprawia, że doprowadzenie do zakończenia wojny w Syrii na drodze negocjacji jest znacznie trudniejsze;
 1. ponownie wyraża swoje najgłębsze zaniepokojenie kontynuacją walk, bombardowaniami oraz pogarszającą się sytuacją humanitarną w Syrii; zdecydowanie potępia wszelkie ataki na ludność i infrastrukturę cywilną, nieustanne obleganie wielu miast w Syrii oraz brak dostępu organizacji humanitarnych do potrzebującej pomocy ludności syryjskiej; apeluje do wszystkich stron, aby umożliwiły niezakłócony i stały dostęp organizacji humanitarnych i dostawę najpilniej potrzebnych towarów, zwłaszcza do oblężonych i trudno dostępnych obszarów; podkreśla, że międzynarodowe prawo humanitarne zakazuje umyślnego głodzenia ludności oraz wzywa wszystkie strony do bezzwłocznego umożliwienia ewakuacji chorych ze wschodniego Aleppo i wszystkich innych oblężonych obszarów;
 2. potępia w najostrejszych słowach okrucieństwa i powszechne łamanie praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, jakich dopuszczają się siły Assada przy wsparciu Rosji i Iranu, a także naruszanie praw człowieka i łamanie międzynarodowego prawa humanitarnego przez uzbrojone niepaństwowe ugrupowania terrorystyczne, w szczególności Dais, Dżabhat Fatah an-Szam (dawny Front an-Nusra) oraz inne grupy dżihadystyczne;
 3. domaga się natychmiastowego zaprzestania bombardowań i masowych ataków na ludność cywilną, podkreśla, że wszystkie strony muszą zwracać maksymalną uwagę i podejmować wszelkie odpowiednie środki w celu ochrony cywilów, niezależnie od ich tożsamości etnicznej, religii lub wyznania; zdecydowanie potępia wystrzelanie na oślep przez zbrojne grupy opozycyjne dużej liczby rakiet w kierunku zamieszkiwanych przez ludność cywilną przedmieść w zachodniej części Aleppo; podkreśla, że według doniesień wielu cywilów, w tym dzieci, zostało rannych lub poniosło śmierć; wzywa wszystkie strony konfliktu, by podjęły stosowne działania w celu ochrony ludności cywilnej zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym przez zaprzestanie ataków na obiekty cywilne, takie jak placówki medyczne, szkoły i zbiorniki wodne, natychmiastową demilitaryzację takich obiektów, unikanie lokalizowania pozycji wojskowych na gęsto zaludnionych obszarach oraz umożliwienie ewakuacji rannych i wszystkich cywilów, którzy pragną wydostać się z oblężonych obszarów; podkreśla, że reżim syryjski ponosi główną odpowiedzialność za ochronę ludności Syrii;
 4. pochwała wysiłki pracowników pomocy humanitarnej starających się dostarczyć osobom, które znalazły się w potrzasku konfliktu, bardzo potrzebną pomoc, żywność, wodę i leki oraz wzywa wszystkie strony zaangażowane w konflikt do zapewnienia organizacjom humanitarnym bezpiecznego i swobodnego dostępu do ludności cywilnej dotkniętej skutkami wojny;
 5. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do zapewnienia ONZ i Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) wszelkiego wsparcia, by mogły dalej prowadzić dochodzenie w sprawie stosowania i niszczenia broni chemicznej przez wszystkie strony w Syrii; zdecydowanie podkreśla, że wszystkie osoby odpowiedzialne za użycie broni chemicznej muszą zostać pociągnięte do odpowiedzialności; popiera przedłużenie mandatu wspólnego mechanizmu śledczego OPCW w celu ustalenia, kto jest odpowiedzialny za użycie broni chemicznej w Syrii;
 6. wyraża zaniepokojenie bezprawnym przetrzymywaniem, torturami, złym traktowaniem, wymuszonymi zaginięciami oraz egzekucjami osadzonych w więzieniach reżimowych i tajnych ośrodkach przetrzymywania prowadzonych przez bojówki wspierane przez siły zagraniczne; wzywa władze syryjskie zarządzające tymi ośrodkami przetrzymywania do położenia kresu wszystkim egzekucjom i nieludzkiemu traktowaniu;
 7. apeluje o natychmiastowe uwolnienie osób arbitralnie przetrzymywanych oraz zaprzestanie stosowania tortur i innych form złego traktowania, a także o położenie kresu praktyce wymuszonych zaginięć, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2139 z dnia 22 lutego 2014 r.; domaga się zapewnienia międzynarodowym obserwatorom sytuacji w więzieniach – takim jak MKCK – natychmiastowego i swobodnego dostępu umożliwiającego monitorowanie sytuacji wszystkich osób pozbawionych wolności w Syrii oraz udzielanie informacji i wsparcia rodzinom tych osób;

Czwartek, 24 listopada 2016 r.

8. ponownie zdecydowanie potępia okrucieństwa popełniane przez reżim Assada, Daisz, Dżabhat Fatah an-Szam/ an-Nusra i inne organizacje terrorystyczne, które to działania można uznać za ciężkie zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości; popiera apel państw kwintetu (Stany Zjednoczone, Francja, Niemcy, Włochy i Zjednoczone Królestwo) oraz wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel skierowany do wszystkich grup zbrojnych walczących w Syrii o zaprzestanie wszelkiej współpracy z Dżabhat Fatah an-Szam; podkreśla, że istotne znaczenie ma skuteczne ograniczenie dostępu do finansowania działań Daiszu, powstrzymanie zagranicznych bojowników oraz zatrzymanie transferu broni do grup dżihadystów; wzywa opozycję syryjską do wyraźnego zdystansowania się od takich ekstremistycznych elementów i ideologii; przypomina, że należy skoncentrować wysiłki na zwalczaniu Daiszu i innych wskazanych przez ONZ ugrupowań terrorystycznych; apeluje o podjęcie działań mających nie dopuścić do tego, aby wsparcie materialne i finansowe trafiało do osób, grup, przedsiębiorstw i jednostek powiązanych ze wskazanymi przez ONZ ugrupowaniami terrorystycznymi;

9. ponawia apel, by osoby winne zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości poniosły konsekwencje swoich czynów i zostały z nich rozliczone; podkreśla, że osoby popełniające przestępstwa przeciwko grupom religijnym, etnicznym i innym oraz przeciwko mniejszościom powinny również zostać postawione przed wymiarem sprawiedliwości; jest nadal przekonany, że ani rzeczywiste rozwiązanie konfliktu, ani trwały pokój w Syrii nie są możliwe bez rozliczenia popełnionych zbrodni; stoi na stanowisku, że kwestia odpowiedzialności za zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości nie powinna być upolityczniana; obowiązek przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego we wszelkich okolicznościach odnosi się do wszystkich stron konfliktu, a ktokolwiek popełnia takie zbrodnie, musi wiedzieć, że prędzej czy później stanie przed wymiarem sprawiedliwości;

10. wzywa UE i państwa członkowskie do dopilnowania, by wszystkie osoby odpowiedzialne za łamanie międzynarodowych praw człowieka i prawa humanitarnego postawiono przed wymiarem sprawiedliwości z pomocą właściwych, bezstronnych mechanizmów międzynarodowego sądownictwa karnego lub z pomocą sądów krajowych i przy zastosowaniu zasady represji wszechświatowej; ponawia poparcie dla skierowania sprawy Syrii do MTK, jednak z uwagi na niezdolność Rady Bezpieczeństwa do rozpatrzenia tej kwestii ponownie wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby przeprowadziły działaniom na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ, a także zbadały możliwość utworzenia syryjskiego trybunału ds. zbrodni wojennych, do czasu skierowania sprawy do MTK; podkreśla znaczenie odpowiedzialności strony syryjskiej za ten proces po ustaniu konfliktu, z myślą o wspieraniu pojednania;

11. z zadowoleniem przyjmuje i podkreśla decydujące znaczenie, jakie prace lokalnych i międzynarodowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego mają dla udokumentowania dowodów na popełnione zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i inne naruszenia prawa, w tym niszczenie dziedzictwa kulturowego; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by w dalszym ciągu udzielały pełnej pomocy tym podmiotom;

12. wyraża ubolewanie z powodu decyzji prezydenta Rosji Władimira Putina o wystąpieniu z MTK oraz zauważa, że Federacja Rosyjska faktycznie nigdy nie ratyfikowała statutu rzymskiego, a także że moment podjęcia tej decyzji podważa wiarygodność tego kraju i nasuwa wnioski dotyczące jego zaangażowania w międzynarodowy wymiar sprawiedliwości;

13. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady w sprawie Syrii z dnia 17 października 2016 r. oraz konkluzje Rady Europejskiej w sprawie Syrii z posiedzenia w dniach 20–21 października 2016 r.; popiera apel UE o zakończenie wszelkich lotów wojskowych nad Aleppo, niezwłoczne zaprzestanie działań wojennych i jego monitorowanie za pomocą silnego i przejrzystego mechanizmu, zniesienie blokad oraz udzielenie przez wszystkie strony pełnego, niezakłóconego, zrównoważonego, ogólnokrajowego dostępu pomocy humanitarnej;

14. z zadowoleniem przyjmuje przegląd unijnych środków ograniczających wobec Syrii oraz osób współodpowiedzialnych za represjonowanie ludności cywilnej w tym kraju; podkreśla, że UE powinna rozważyć wszelkie dostępne działania – w tym ustanowienie strefy zakazu lotów nad miastem Aleppo – umożliwiające wyciąganie konsekwencji za najbardziej rażące naruszenia praw człowieka i nadużycia ze strony wszystkich sprawców, jeżeli nadal dochodzić będzie do okrucieństw i otwartego lekceważenia prawa humanitarnego;

15. domaga się poszanowania przez wszystkich prawa mniejszości etnicznych i religijnych w Syrii, w tym chrześcijan, do dalszego zamieszkiwania na terenach będących ich historyczną i zwyczajową ojczyzną, w poczuciu godności, równości i bezpieczeństwa, a także do całkowicie swobodnego praktykowania religii i przekonań bez żadnego przymusu, przemocy czy dyskryminacji; popiera dialog międzywyznaniowy służący szerzeniu wzajemnego zrozumienia i zwalczaniu fundamentalizmu;

Czwartek, 24 listopada 2016 r.

16. wzywa wszystkich członków Międzynarodowej Grupy Wsparcia Syrii do wznowienia negocjacji, aby ułatwić wprowadzenie stabilnego rozejmu oraz zintensyfikować prace na rzecz trwałego porozumienia politycznego w Syrii; podkreśla, że na podmiotach regionalnych, zwłaszcza krajach sąsiadujących, spoczywa szczególna odpowiedzialność;

17. ponawia swój apel do wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel o wznowienie wysiłków na rzecz opracowania wspólnej unijnej strategii wobec Syrii; z zadowoleniem przyjmuje i w pełni popiera niedawne inicjatywy dyplomatyczne wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel Federiki Mogherini, zgodne z mandatem Rady Europejskiej, zmierzające do nakłonienia stron konfliktu, by powróciły do stołu negocjacyjnego, oraz do ożywienia procesu politycznego w Genewie; z zainteresowaniem przyjmuje rozmowy regionalne, jakie F. Mogherini przeprowadziła z Iranem i Arabią Saudyjską, oraz uważa, że jej działalność stanowi wartość dodaną i użyteczny wkład w wysiłki specjalnego wysłannika ONZ Staffana de Mistury; wzywa wszystkie strony zaangażowane w konflikt do jak najszybszego wznowienia i zintensyfikowania negocjacji politycznych w oczekiwaniu na ustanowienie nowego i stabilnego rozejmu, który powinien obejmować przepisy zapewniające sprawiedliwość okresu przejściowego po zakończeniu konfliktu w Syrii; podkreśla, że te rozmowy pokojowe powinny doprowadzić do zaprzestania działań wojennych oraz do przemian politycznych kierowanych i dokonywanych przez samych Syryjczyków; podkreśla rolę, jaką UE może odegrać w odbudowie pokonfliktowej i pojednaniu;

18. ponownie wyraża pełne poparcie dla prowadzonej przez UE inicjatywy humanitarnej dla Aleppo i wzywa wszystkie strony do ułatwienia jej wdrożenia;

19. z zadowoleniem przyjmuje priorytety partnerstwa i porozumienia z Jordanią na okres 2016–2018 oraz z Libanem na okres 2016–2020; zauważa, że porozumienia te stanowią ramy, dzięki którym wzajemne zobowiązania podjęte w dniu 4 lutego 2016 r. na konferencji londyńskiej poświęconej wsparciu Syrii i regionu można przekuć w działania; zauważa rosnące potrzeby finansowe i utrzymujący się niedobór środków na cel pomocy humanitarnej na rzecz państw w sąsiedztwie Syrii; wzywa państwa członkowskie UE do wywiązania się ze złożonych obietnic i do udzielania ONZ, jej wyspecjalizowanym agencjom i innym podmiotom prowadzącym działalność humanitarną bardzo potrzebnego wsparcia w niesieniu pomocy humanitarnej milionom Syryjczyków zarówno przesiedlonych wewnątrz, jak i przebywających w krajach i społecznościach przyjmujących;

20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, Organizacji Narodów Zjednoczonych, członkom Międzynarodowej Grupy Wsparcia Syrii oraz wszystkim stronom zaangażowanym w ten konflikt.
